

**ORDIN nr. 89 din 14 aprilie 2010
pentru aprobarea Protocolului-cadru privind asigurarea siguranței spațiului aerian pe timpul
intervențiilor active în atmosferă**

Pentru aplicarea prevederilor art. 20 alin. (1) și (2) din Legea nr. **173/2008** privind intervențiile active în atmosferă,

În temeiul prevederilor art. 7 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. **25/2010** privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, ale art. 33 alin. (1) din Legea nr. **346/2006** privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 5 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. **76/2009** privind organizarea și funcționarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu modificările și completările ulterioare,
ministrul agriculturii și dezvoltării rurale, ministrul apărării naționale și ministrul transporturilor și infrastructurii emit prezentul ordin.

Art. 1

Se aprobă Protocolul-cadru privind asigurarea siguranței spațiului aerian pe timpul intervențiilor active în atmosferă, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2

În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului ordin, Administrația Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor, Statul Major al Forțelor Aeriene, Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA și Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română" încheie proceduri de coordonare pentru asigurarea siguranței spațiului aerian pe timpul intervențiilor active în atmosferă pentru fiecare unitate de combatere a căderilor de grindină din structura Administrației Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor.

Art. 3

Procedurile și instrucțiunile elaborate conform prevederilor art. 2 din Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului, al ministrului economiei și comerțului, al ministrului apărării naționale, al ministrului transportului, construcțiilor și turismului nr. **565/92/M.137/290/2003** pentru aprobarea Protocolului privind activitățile de lansare a rachetelor antigrindină (RAG) în vederea controlului și influențării factorilor de mediu în folosul agriculturii se aplică până la aprobarea procedurilor prevăzute la art. 2.

Art. 4

La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului, al ministrului economiei și comerțului, al ministrului apărării naționale, al ministrului transportului, construcțiilor și turismului nr. **565/92/M.137/290/2003**, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 848 din 27 noiembrie 2003.

Art. 5

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Mihail Dumitru

Ministrul apărării naționale,

Gabriel Oprea

Ministrul transporturilor și infrastructurii,

Radu Mircea Berceanu

ANEXĂ:

PROTOCOL-CADRU din 14 aprilie 2010 privind asigurarea siguranței spațiului aerian pe timpul intervențiilor active în atmosferă

1.Scop
1.1.Prezentul protocol-cadru stabilește responsabilitățile Administrației Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor (ASNACP), Regiei Autonome "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA (ROMATSA), Regiei Autonome "Autoritatea Aeronautică Civilă Română" (AACR) și Statului Major al Forțelor Aeriene (SMFA), denumite în continuare și părți semnatare, pentru asigurarea siguranței zborurilor pe timpul intervențiilor active în atmosferă.

1.2.Baza legală

Legea nr. **173/2008** privind intervențiile active în atmosferă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 715 din 21 octombrie 2008.

2.Măsurile pentru asigurarea siguranței spațiului aerian pe timpul intervențiilor active în atmosferă

Graficul măsurilor pentru asigurarea siguranței spațiului aerian pe timpul lansării rachetelor antigrindină

Nr. crt.	Definirea acțiunii	Baza informațională a deciziei	Conținutul comunicării	Cine comunică	Cine primește comunicarea	Mențiuni speciale
0	1	2	3	4	5	6
1.	AVERTIZARE	Proгноză pentru 24 de ore	- conform anexei nr. 1.1 la prezentul protocol-cadru - în perioada "data, intervalul orar" este posibilă efectuarea de acțiuni antigrindină - codul celui care a decis	Coordonatorul acțiunii de influență activă, de serviciu în cadrul punctului de comandă	AACR, ROMATSA, SMFA Toți operatorii aeriени autorizați de AACR pentru zborul la joasă înălțime	- se înregistrează la emitent împreună cu confirmările de primire - transmiterea se face pe fax la numărul din lista oficială comunicată de AACR - ora 8,30 a zilei precedente perioadei de acțiune
2.	COMUNICARE	Proгноză pentru 12 ore	- conform anexei nr. 1.2 la prezentul protocol-cadru (BAZA DE NOTAM); - în perioada "data, intervalul orar" se vor efectua acțiuni antigrindină în zonele de siguranță - codul celui care a decis	Coordonatorul acțiunii de influență activă, de serviciu în cadrul punctului de comandă	AACR, ROMATSA, SMFA Toți operatorii aeriени autorizați de AACR pentru zborul la joasă înălțime	- se înregistrează la emitent și la destinatar - harta cu zonele de siguranță codificate - mesajul "COMUNICARE" va constitui BAZA DE NOTAM - ora transmiterii va fi cu minimum o oră înainte de intervalul orar solicitat

			- codul de siguranță			
3.	SOLICITARE PERMISIUNE DE ACȚIUNE	- prognoză pentru 3 ore - prognoză pentru o oră - prognoză pentru jumătate de oră	SOLICITARE PERMISIUNE DE ACȚIUNE - conform anexei nr. 1.3 la prezentul protocol-cadru - "zonă aeriană afectată" "Cod" - intervalul de timp al acțiunii - codul celui care a decis - codul de siguranță	Coordonatorul acțiunii de influență activă, de serviciu în cadrul punctului de comandă	ROMATSA, SMFA	- se înregistrează la emitent - măsuri de verificare a codurilor incluse - posibilitatea de rezolvare a problemelor de trafic în zonă - se solicită cu minimum jumătate de oră înainte de începerea activității de lansare - formulare răspuns
4.	ACORDARE PERMISIUNE DE ACȚIUNE sau INTERDICȚIE DE ACȚIUNE	Situația aeriană operativă	ACORDAREA PERMISIUNII DE ACȚIUNE - conform anexei nr. 1.4 la prezentul protocol-cadru - conform anexei nr. 1.5 la prezentul protocol-cadru sau INTERDICȚIE PERMISIUNE DE ACȚIUNE - conform anexei nr. 1.6 la prezentul protocol-cadru - conform anexei nr. 1.7 la prezentul protocol-cadru - codul celui care a decis - codul de siguranță	- persoana abilitată din cadrul ROMATSA - șeful operații curente din SMFA	Punct de comandă	- se înregistrează și la emitent și la destinatar (PC); - se transmite în maximum 10 minute de la primirea solicitării - la punctul de comandă se verifică codurile - măsuri de verificare a codurilor incluse - INTERDICȚIA DE ACȚIUNE se arhivează la emitent timp de un an

5.	ÎNCETARE ACȚIUNE	Situația meteo	ÎNCETARE ACȚIUNE - conform anexei nr. 1.8 la prezentul protocol- cadru ORA; - codul celui care a decis - codul de siguranță	Coordonatorul acțiunii de influență activă, de serviciu în cadru punctului de comandă	AACR, ROMATSA, SMFA	- se înregistrează și la emitent și la destinatar - se verifică codurile incluse - se transmite la terminarea activității de lansare, când intervenția nu mai este oportună sau la modificarea intervalului de timp din mesajul "COMUNICARE" - constituie baza de anulare a NOTAM-ului emis în baza mesajului "COMUNICARE"
----	---------------------	-------------------	--	--	---------------------------	---

NOTĂ:

În cazul modificării definițiilor și/sau a denumirilor utilizate în prezentul protocol-cadru se vor folosi noile definiții și/sau denumiri fără a mai fi necesară revizuirea acestuia.

3. Acronime și definiții

AFTN - rețeaua serviciului fix de telecomunicații aeronautice

AIP - publicație de informare aeronautică

BAZA DE NOTAM - un document emis de un originator autorizat sau recunoscut de AACR în baza căruia se emite un mesaj NOTAM. Formatul BAZA DE NOTAM este precizat în procedurile de coordonare.

Forța majoră - în sensul prezentului protocol-cadru, acea situație imprevizibilă și inevitabilă, demonstrabilă prin probe înregistrate în momentul producerii, prin care cursul unui zbor nu poate fi scos în afara zonelor în care se execută acțiunile de intervenții active în atmosferă și care poate genera un risc major pentru siguranța traficului aerian, determinând interzicerea executării activităților de intervenții active în atmosferă

NOTAM - un aviz către aviatori; înștiințare cu privire la starea sau modificarea unei instalații, a unui serviciu, a unei proceduri ori a unui pericol pentru navigația aeriană a căror cunoaștere în timp util este esențială pentru personalul implicat în operațiunile de zbor

Punct de comandă (PC) - centrul decizional al unei unități, din care se asigură conducerea întregii activități, în conformitate cu tehnologia de intervenții active în atmosferă, combaterea grindinei și/sau creșterea precipitațiilor

Punct de lansare (PL) - componenta de execuție a unității din care se asigură lansările rachetelor antigrindină la timp și în condiții de siguranță

Siguranța zborului - capacitatea activității aeronautice constând în evitarea afectării sănătății sau pierderii de vieți omenești, precum și a producerii de pagube materiale

Unitatea de combatere a căderilor de grindină - parte operațională a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor, autonomă operațional și care înlătură sau atenuează efectele distructive ale căderilor de grindină din zona sa de protecție

Unitate de creștere a precipitațiilor - parte operațională și/sau de cercetare a Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor destinată să realizeze intervenții active în atmosferă, singură sau împreună cu unități similare din țară sau din țări vecine, în scopul modificării vremii în zona de interes, în cadrul unor programe experimentale sau operaționale

Zona de siguranță - în sensul prezentului protocol-cadru, volumul spațiului aerian cilindric, cu centrul bazei plasat într-unui din punctele de lansare, având raza de 12 km și înălțimea de 12 km, destinat asigurării siguranței zborului pe timpul lansării. Valorile menționate includ și zona de siguranță suplimentară față de valorile maxime ale parametrilor de lansare (zona buffer)

Zona de protecție la căderile de grindină - aria stabilită a fi protejată la căderile de grindină GAT - trafic aerian general OAT - trafic aerian operațional

4. Obligații generale

4.1. Pentru stabilirea și aplicarea coordonată a măsurilor concrete de siguranță a zborurilor, părțile semnatare vor elabora, semna și aplica "Proceduri de coordonare pentru asigurarea siguranței zborurilor pe timpul intervențiilor active în atmosferă".

Elementele specifice fiecărei zone sau unități din structura Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor (Sistem) se stabilesc în anexe la documentul mai sus menționat.

4.2. Spațiul aerian corespunzător zonelor de siguranță se stabilește de SMFA și ROMATSA, se aprobă de Consiliul pentru Managementul Spațiului Aerian (CMSA) și se publică în AIP România ca "zone restricționate" (denumire, codificare, coordonatele PL, limitele laterale, inferioare și superioare).

4.3. Se va acorda prioritate în alocarea și activarea spațiului aerian solicitat pentru intervențiile active în atmosferă, cu excepția următoarelor situații:

- a) suprapunerea cu o zonă temporară de excludere aeriană;
- b) întreruperea comunicațiilor radio cu o aeronavă care zboară în sau către zona de spațiu aerian solicitată;
- c) situațiile "Emergency", a căror rezolvare impune intrarea aeronavei în zona de spațiu aerian solicitată;
- d) misiunile de poliție aeriană.

4.4. Părțile semnatare convin să efectueze și să aplice sistemul legăturilor de comunicații conform specificului din aeronautică, în conformitate cu Lista mijloacelor de comunicare necesare asigurării activității de intervenții active în atmosferă - elaborată pentru fiecare unitate din structura Sistemului în parte, în cadrul procedurilor de coordonare.

4.5. Părțile semnatare se obligă să își asigure infrastructura de comunicații, stabilită prin procedurile de coordonare. Cheltuielile de exploatare vor fi asigurate de către ASNACP.

4.6. Părțile vor înregistra și arhiva documentele generate din activitatea de asigurare a siguranței zborurilor.

4.7. Prevederile prezentului protocol-cadru pot fi modificate numai cu acordul scris al părților semnatare.

5. Obligațiile părților

5.1. Administrația Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor are următoarele obligații:

5.1.1. să elaboreze reglementări proprii pentru aplicarea procedurilor de coordonare în unitățile Sistemului pe timpul pregătirii și intervențiilor active în atmosfera, în conformitate cu prevederile prezentului protocol-cadru;

5.1.2. să participe la elaborarea și să aplice procedurile de coordonare prevăzute la pct. 4.1;

5.1.3. să asigure instruirea personalului operatorului unităților din cadrul Sistemului în aplicarea procedurilor de coordonare ce decurg din prezentul protocol-cadru.

5.2. Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA are următoarele obligații:

5.2.1. să participe la elaborarea și să aplice procedurile de coordonare prevăzute la pct. 4.1;

5.2.2. să aplice măsurile de asigurare a siguranței zborurilor GAT pe durata activării zonelor de siguranță;

5.2.3. să instruiască personalul din cadrul unităților de trafic aerian civile în a căror zonă de responsabilitate se află zonele de siguranță, în aplicarea procedurilor de coordonare.

5.3. Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română" are următoarele obligații:

5.3.1. să asigure informarea aeronautică a operatorilor aeriени prin emiterea următoarelor documente, după caz:

- NOTAM;

- amendament/supliment AIP România;

- circulare de informare aeronautică.

5.3.2. să participe la elaborarea și să aplice procedurile de coordonare prevăzute la pct. 4.1.

5.4. Statul Major al Forțelor Aeriene are următoarele obligații:

5.4.1. să participe la elaborarea și să aplice procedurile de coordonare prevăzute la pct. 4.1;

5.4.2. să aplice măsurile de asigurare a siguranței zborurilor OAT pe durata activării zonelor de siguranță;

5.4.3. să instruiască personalul din cadrul unităților de trafic aerian militare în a căror zonă de responsabilitate se află zonele de siguranță, în aplicarea procedurilor de coordonare.

5.5. Operatorii unităților din cadrul Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor au următoarele obligații:

5.5.1. să aplice prevederile procedurilor de coordonare ce decurg din prezentul protocol-cadru;

5.5.2. să lanseze rachetele numai cu aprobarea SMFA și ROMATSA și să înceteze imediat activitățile de lansare când li se comunică apariția uneia din situațiile prevăzute la pct. 4.3 lit. b), c) și/sau d).

6. Dispoziții finale

6.1. Părțile semnatare convin să numească un grup de lucru comun care, ori de câte ori este necesar, să analizeze aplicarea prevederilor procedurilor de coordonare ce decurg din prezentul protocol-cadru și să facă propuneri de îmbunătățire a procedurilor. Activitățile de analiză vor fi inițiate de către Administrația Sistemului național antigrindină și de creștere a precipitațiilor.

6.2. Părțile semnatare convin să exonereze de răspundere:

- ROMATSA și SMFA, pentru declararea INTERDICȚIEI DE ACȚIUNE în caz de forță majoră, pe timpul apariției acesteia;

- AACR, pentru situațiile create de neconformitate între informațiile/datele conținute în COMUNICARE (BAZA DE NOTAM) și cele reale.

ANEXA Nr. 1¹:

(- Anexa nr. 1.1. la protocolul-cadru)

Format

AVERTIZARE

Originator: Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină

Lista de distribuție

Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română"	*
Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA	*
Statul Major al Forțelor Aeriene	*
Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină	*
Alte organizații (vor fi specificate)	*

* Vor fi bifate în conformitate cu coloana 5 din cap. 2 din protocolul-cadru.

În data de, între orele este probabilă efectuarea de acțiuni antigrindină în zona de protecție (codul zonei)

Indicativul (ID) celui care a decis

Data/ora

Semnătură,

.....

NOTĂ:

Orele sunt locale (LT).

ANEXA Nr. 1²:

(- Anexa nr. 1.2. la protocolul-cadru)

Format

COMUNICARE

(BAZĂ DE NOTAM)

Originator: Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină

Lista de distribuție

Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română"	*
Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA	*
Statul Major al Forțelor Aeriene	*
Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină	*
Alte organizații (vor fi specificate)	*

* Vor fi bifate în conformitate cu coloana 5 din cap. 2 din protocolul-cadru.

1. Descriere activitate: trageri cu rachete antigrindină.

2. Zona/Zonele de siguranță [CODURI] unde se desfășoară activitatea:

3. Înălțimile între care se desfășoară activitatea:

4.Data/ora începere activitate.

5.Data/ora încetare activitate.

Indicativul (ID) celui care a decis

Semnătură,

.....

NOTĂ:

Orele sunt locale (LT).

ANEXA Nr. 1³:

(- Anexa nr. 1.3. la protocolul-cadru)

Format

SOLICITARE PERMISIUNE DE ACȚIUNE

Originator: Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină

Lista de distribuție

Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română"	*
Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA	*
Statul Major al Forțelor Aeriene	*
Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină	*
Alte organizații (vor fi specificate)	*

* Vor fi bifate în conformitate cu coloana 5 din cap. 2 din protocolul-cadru.

În data de, în intervalul de timp, se vor efectua acțiuni antigrindină în "zonele de siguranță" [CODURI].

Indicativul (ID) celui care a decis

Data/ora

Semnătură,

.....

NOTĂ:

Orele sunt locale (LT).

ANEXA Nr. 1⁴:

(- Anexa nr. 1.4. la protocolul-cadru)

Format

ACORDARE PERMISIUNE DE ACȚIUNE

Originator: Statul Major al Forțelor Aeriene

Lista de distribuție

Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română"	*
Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA	*
Statul Major al Forțelor Aeriene	*
Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină	*
Alte organizații (vor fi specificate)	*

* Vor fi bifate în conformitate cu coloana 5 din cap. 2 din protocolul-cadru.

În data de, între orele, se acordă permisiune de acțiune în "zonele de siguranță" [CODURI].

Indicativul (ID) celui care a decis

Data/ora

Semnătură,

.....

NOTĂ:

Orele sunt locale (LT).

ANEXA Nr. 1⁵:

(- Anexa nr. 1.5. la protocolul-cadru)

Format

ACORDARE PERMISIUNE DE ACȚIUNE

Originator: Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA

Lista de distribuție

Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română"	*
Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA	*
Statul Major al Forțelor Aeriene	*
Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină	*
Alte organizații (vor fi specificate)	*

* Vor fi bifate în conformitate cu coloana 5 din cap. 2 din protocolul-cadru.

În data de, între orele, se acordă permisiune de acțiune în "zonele de siguranță" [CODURI].

Indicativul (ID) celui care a decis

Data/ora

Semnătură,

.....

NOTĂ:

Orele sunt locale (LT).

ANEXA Nr. 1⁶:

(- Anexa nr. 1.6. la protocolul-cadru)

Format

INTERDICȚIE DE ACȚIUNE

Originator: Statul Major al Forțelor Aeriene

Lista de distribuție

Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română"	*
Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA	*
Statul Major al Forțelor Aeriene	*
Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină	*
Alte organizații (vor fi specificate)	*

* Vor fi bifate în conformitate cu coloana 5 din cap. 2 din protocolul-cadru.

În data de, între orele, se aplică interdicție de acțiune.

Indicativul (ID) celui care a decis

Data/ora

Semnătură,

.....

NOTĂ:

Orele sunt locale (LT).

ANEXA Nr. 1⁷:

(- Anexa nr. 1.7. la protocolul-cadru)

Format INTERDICȚIE DE ACȚIUNE

Originator: Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA

Lista de distribuție

Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română"	*
--	---

Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA	*
Statul Major al Forțelor Aeriene	*
Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină	*
Alte organizații (vor fi specificate)	*

* Vor fi bifate în conformitate cu coloana 5 din cap. 2 din protocolul-cadru.

În data de, între orele, se aplică interdicție de acțiune.

Indicativul (ID) celui care a decis

Data/ora

Semnătură,

.....

NOTĂ:

Orele sunt locale (LT).

ANEXA Nr. 1⁸:

(- Anexa nr. 1.8. la protocolul-cadru)

Format

ÎNCETARE DE ACȚIUNE

Originator: Unitatea de combatere a căderilor de grindină

Lista de distribuție

Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română"	*
Regia Autonomă "Administrația Română a Serviciilor de Trafic Aerian" - ROMATSA	*
Statul Major al Forțelor Aeriene	*
Operatorul Unității de combatere a căderilor de grindină	*
Alte organizații (vor fi specificate)	*

* Vor fi bifate în conformitate cu coloana 5 din cap. 2 din protocolul-cadru.

În data de, cu începere de la ora, se aplică încetarea de acțiune.

Indicativul (ID) celui care a decis

Data/ora

Semnătură,

.....

NOTĂ:

Orele sunt locale (LT).

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 446 din data de 1 iulie 2010